

snad pojem úmyslnosti, požadované ke skutkové povaze dle § 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., právnicky nesprávně, brojí proti skutkovému přesvědčení soudu, že obžalovaný o uschovaných zásobách věděl a jich existenci úmyslně zatajil. Nálezací soud odůvodnil však toto svoje přesvědčení způsobem, předpisu § 270 č. 5 tr. z. vyhovujícím, a nelze proto výrok jeho bráti již v odpor, leč by stížnost dokázala, že je stížen některou z vad, v čís. 5 § 281 tr. ř. výlučně uvedených. Takové vady neuplatňuje však stížnost ani výslovně, ani zjevným poukazem, neboť to, co uvádí, jsou jen protiúvahy a protiargumenty, kterými snaží se otrástit věcnou opodstatněnost přesvědčení soudu, což však je v řízení zrušovacím po rozumu §§ 258, a 288 čís. 3 tr. ř. zásadně vyloučeno. V tomto směru není proto důvod čís. 9 a) § 281 tr. ř. proveden ve smyslu zákona. Věcné doličení tohoto důvodu lze spatřovati jen v námitce, že prý vzhledem k tomu, že výkupní komisař politické správy znal zásoby obžalovaného již z prohlídky, u něho v prosinci 1919 provedené, byl si při prohlídce dne 15. února 1920 vědom, že obžalovaný má více obilí, než na sýpce bylo nalezeno, že tudíž k oklamání jeho nikdy dojíti nemohlo a že proto zatajení zásob, byť se i stalo zúmyslně, nemohlo míti takového účinku, který chce právě zákon dle § 2 písm. c) zameziti. Stížnost je neodůvodněna. Skutková povaha přečinu, o nějž jde, záleží v úmyslném zatajení zásob předmětů potřeby, jež pachatel má neb uschovává. Již dle doslovu zákona stačí k zatajení úmyslné zamlčení po př. výslovné popření zásob, ať již je držitel popře vůbec, neb udá jich množství způsobem nedostatečným, pravdě neopovídajícím. Trest. čin je dokonán již takovýmto úmyslně učiněným nespráv. prohlášením, bez ohledu na to, je-li prohlášení to způsobilé, úřední orgán uvéstí v omyl či nikoli, poněvadž zákon takového požadavku nečiní. Obžalovaného nemohla by proto ospravedlniti okolnost, že výkupní komisař měl snad vědomost o tom, že obžalovaný má více obilí, než na sýpce ukázal, to tím méně, an účelem prohlídky nebylo jen, by příslušný úřad nabytí vědomosti o všech zásobách, nýbrž by na jejím základě mohl též nabýti disposiční moci nad nimi. Když tedy obžalovaný na výzvu výkupního komisaře, by mu ukázal, kde jaké zásoby má uloženy, ukázal mu jen ony na sýpce, udav při tom, že nic jiného nemá, a když na to pak při prohlídce bylo ve skříši nad obytnou světnicí nalezeno 252 kg pšeničné mouky a mimo to na půdě nad stájemi 340 kg pšenice, a když je zjištěno, že obžalovaný o zásobách těchto věděl, avšak zúmyslně je zatajil, propadl stíhání dle § 2 zákona o lichvě a byl proto nálezacím soudem právem uznán vinným dle tohoto místa zákona.

Čís. 411.

Jest krádeží nikoliv zpronevěrou, přisvojil-li si prodavač v krámě peníz, jež stržil za prodané zboží.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1921, Kr I 756/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu

v Praze ze dne 16. března 1920, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem krádeže dle §u 460 tr. zák.

Důvody:

Zjištěno je, že obžalovaná, jež byla v cukrářském krámě Václava K-a zaměstnána jako prodavačka, přisvojila si dne 3. června 1919 z tržby asi 40 K. Nálezací soud uznal ji za to vinnou přestupkem krádeže dle §u 460 tr. zák. Opírajíc se o důvod zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. zastává stížnost názor, že zjištěný skutkový děj nevykazuje znaků krádeže, nýbrž zpronevěry. Bylyť prý obžalované vzhledem ku zjištění soudu, že jí bylo dáno zboží do prodeje, svěřeny jak toto zboží tak i peníze za ně stržené, takže, přisvojivši si peníze, dopustila se pouze zpronevěry, zvláště když prý zboží, jí do prodeje daného, kromě ní nikdo jiný neprodával. Stížnost je neodůvodněna. Obžalovaná, zjednána byvši Václavem K-em jako prodavačka ku práci, byla k němu v poměru osoby zaměstnané ku zaměstnavateli, tedy v poměru, jaký má na zřeteli § 176 II c) tr. zák. Její úkolem bylo, prodávati pouze zboží v krámě se nalézající, a přijímati pro zaměstnavatele stržené za ně peníze. — Držba, to jest faktická moc disposiční, nad zbožím nebyla jí právě tak předána jako nad penězi, za ně strženými. Aspoň nevychází ze zjištění rozsudku nikterak na jevo, že by se zaměstnavatel své faktické moci ohledně zboží, pokud se týče peněz a vůle, moc tu uplatňovati, byl úplně vzdal a poskytl obžalované výlučnou faktickou vládu nad nimi. Pro otázku, zda jest zde skutková podstata krádeže či zpronevěry, záleží na tom, zda byla věc, jež jest předmětem závadného jednání, přenechána pachateli do výlučné faktické moci čili nic. Krádež zde bude tehdy, neměl-li pachatel vůbec, nebo toliko společnou faktickou moc nad věcí, zpronevěra, byla-li věc přenesena do výlučné moci pachatelovy. Že by tu byl tento případ, nevysvítá ze zjištění rozsudku a nelze to dovozovati ani z toho, že soud užil slov, že obžalované bylo dáno zboží do prodeje, ježto tím dle stavu věci není míněno nic jiného, nežli, že zaměstnavatel ji ustanovil ku prodeji zboží. Nestávajíť se zřízenci nebo zaměstnanci, činní v obchodě nebo závodě, již z důvodu svého zaměstnání držiteli zboží a jiných předmětů, jež jsou v obchodní místnosti a ohledně kterých jsou pověřeni jistými úkony, a to ani tehdy, když věci ty následkem uložených jim úkonů do ruky berou a určitou faktickou moc nad nimi vykonávají. Stejně má se věc i s penězi, za zboží strženými. Okolnost, že obžalovaná přijímala od kupujících peníze, nezaložila sama o sobě ještě svěřením držby nad nimi, nýbrž přivodila jen onu fysickou blízkost k nim, která byla právě nezbytnou vzhledem ku práci, kterou obstarávati měla následkem služebního poměru a která jí poskytla snadnější příležitost k odcizení. Jak zboží, tak i stržené za ně peníze zůstaly v držení Václava K-a, který, pokud obé bylo v jeho krámě, mohl s tím každou chvíli disponovati. Tato faktická disposiční moc musila býti teprve přerušena, chtěla-li se obžalovaná sama do držby peněz dostat, což se stalo tím, že, místo, by peníze předala, si je ponechala. To charakterisuje její jednání jako krádež, i byla právem v tomto smyslu uznána vinnou.